

Η μητρότητα ως διακονία της γυναίκας... (Γ. Σωφρονίου Σαχάρωφ)

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Αγ. Σωφρόνιος Αγιορείτης-'Εσσεξ (Σαχάρωφ)

Η θέση της γυναίκας κατά τους περασμένους αιώνες ήταν εξαιρετικά δύσκολη, ενώ ακόμη ως τις ημέρες μας δεν έχει πλήρως τακτοποιηθεί. Πολλά έχουν αλλάξει κατά τις τελευταίες δεκαετίες· από πολλές απόψεις η γυναίκα απέκτησε θέση ασύγκριτα καλύτερη από την προηγούμενη, αλλά ωστόσο δεν έχει βρει τη θέση της στην κοινωνία· δεν έχει βρεθεί πραγματικά το σωστό μέτρο για την αξιολόγησή της.

Πραγματικά, όλα αυτά έτσι είναι. Αλλά μπορούμε άραγε να θεωρήσουμε λυμένα τα

προβλήματα όχι μόνο της εργασίας της γυναίκας, αλλά ακόμη και της οικογενειακής θέσεώς της; Η πείρα της ιστορίας έδειξε ότι το τεράστιο σώμα της ανθρωπότητας αποτελείται από κύτταρα, και ένα τέτοιο κύτταρο είναι η οικογένεια. Στο μέτρο που τα κύτταρα είναι υγιή υγιαίνει και το σώμα.

Συνεπώς η υγεία στο τεράστιο σώμα της ανθρωπότητας εξαρτάται από την υγεία του κυττάρου του σώματος αυτού, της οικογένειας. Μπορούμε άραγε να θεωρήσουμε τη σύγχρονη θέση της ως ευτυχής; Λόγω του ότι η γυναίκα γίνεται οικονομικά εντελώς ανεξάρτητη, εργαζόμενη όπως εργάζεται κάθε άνδρας, πλήθυναν οι διαλύσεις των οικογενειών, δηλαδή τα διαζύγια. Και στην περίπτωση που δεν υπάρχει διάλυση της οικογένειας, όταν αναγκάζεται να εργασθεί η γυναίκα εκτός σπιτιού, πάλι υποφέρει η οικογένεια, εφόσον για τα παιδιά δεν υπάρχει στο σπίτι πλέον ουσιαστικά ούτε πατέρας ούτε μητέρα. Τα παιδιά μένουν αρκετή ώρα μόνα τους ή ανατρέφονται από συγγενικά ή ξένα χέρια ή ανατίθενται σε σχολεία για την ανατροφή τους. Βασικά όμως στερούνται της μητρικής στοργής.

Αν η γυναίκα εργάζεται εξίσου με τον άνδρα, τότε πάλι καταργείται η δικαιοσύνη, επειδή η γυναίκα στην οικογένεια, παράλληλα με την εργασία, βαστάζει και άλλα βάρη, επιπρόσθετα καθήκοντα, επειδή ακριβώς αυτή είναι η μητέρα των παιδιών. Θα νόμιζε κάποιος ότι, επειδή η γυναίκα βαρύνεται από μεγαλύτερες ευθύνες και ασκεί πολυπλοκότερο ρόλο, σε αυτήν πρέπει να ανήκει το προνόμιο να «κατευθύνει» την οικογένεια. Ασφαλώς κάποιος πρέπει να κατευθύνει την οικογένεια, όπως και κάθε άλλο ανθρώπινο καθίδρυμα. Έτσι, σε πολλές οικογένειες ανακύπτει η πάλη για εξουσία, που πολύ συχνά γίνεται καταστροφική για την οικογένεια. Συνεπώς, οπού και αν στρέψουμε την προσοχή μας, παντού βλέπουμε υπερβολικά πολύπλοκα προβλήματα, και δεν πλησιάσαμε ακόμη στην επίλυσή τους. Τί είναι ο άνθρωπος; Την απάντηση στο ερώτημα αυτό την παίρνουμε από την Αγία Γραφή: «Και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον, κατ' εικόνα Θεού... άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς» (Γεν. 1,27). Και λίγο πιο κάτω διαβάζουμε: «Έπλασεν ο Θεός τον άνθρωπον, χουν από της γης, και ενεφύσησεν εις το πρόσωπον αυτού πνοήν ζωής, και εγένετο ο άνθρωπος εις ψυχήν ζώσαν» (Γέν. 2,7).

Αν λοιπόν ο Θεός δημιούργησε τον άνδρα και την γυναίκα ως ενιαία ανθρωπότητα, τότε είναι φυσικό ότι το θέμα της σχέσεως μεταξύ ανδρός και γυναικός ήταν και θα είναι πάντοτε ένα από τα σπουδαιότερα ζωτικά θέματα. Αν στρέψουμε την προσοχή μας στα φυσικά χαρίσματα της γυναίκας και τα συγκρίνουμε με τα αντίστοιχά τους στον άνδρα, θα δούμε από την μακρόχρονη πείρα ότι τα χαρίσματα αυτά είναι ποικίλα· κάποτε συμπίπτουν, ενώ κάποτε γίνονται συμπληρωματικά το ένα του άλλου.

Μου φαίνεται ότι η παρεξήγηση αυτή εμφανίστηκε ως συνέπεια της απώλειας της συνειδήσεως εκείνης, που περιέχεται στη Γραφή: «Και εποίησεν ο Θεός τον

άνθρωπον κατ' εικόνα Θεού... άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς» (Γεν. 1,27). Αυτό το ξεχνούν όχι μόνο οι άνδρες, αλλά και οι ίδιες οι γυναίκες. Για να διορθώσουμε λοιπόν τη ζωή μας σε όλα τα επίπεδα της, αρχίζοντας από την οικογένεια, οφείλουν οι γυναίκες να ανυψωθούν με το πνεύμα και να φανερώσουν στον κόσμο την αυθεντική αξία τους, τον υψηλό ρόλο τους. Για την χριστιανική Εκκλησία το θέμα του ρόλου της γυναίκας γίνεται κάθε χρόνο διαρκώς οξύτερο.

Βλέπουμε ότι στις χώρες όπου ο άθεος κομμουνισμός διεξάγει ανοικτή πάλη εναντίον της Εκκλησίας με την εφαρμογή κάθε είδους εκβιασμών, διασώζει την Εκκλησία η ανδρεία των γυναικών, η αυτοθυσία τους, η ετοιμότητά τους για κάθε είδους παθήματα. Παντού παρατηρούμε ότι οι γυναίκες στις Εκκλησίες αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό. Μπορούμε να πούμε ότι στις Εκκλησίες κατά τις ακολουθίες οι γυναίκες συνιστούν την πλειονότητα, κάποτε τα τρία τέταρτα, κάποτε όμως και περισσότερο. Αν τώρα όλες οι γυναίκες αποχωρούσαν από την Εκκλησία, τότε αυτή δεν θα μπορούσε να υπάρχει, γιατί οι άνδρες που εκπληρώνουν υψηλή ποιμαντική διακονία, κατέχοντας υψηλές ιεραρχικές θέσεις, θα έμεναν ολιγάριθμοι και, με απλά λόγια, θα ήταν γι' αυτούς από υλικής πλευράς αδύνατον να διατηρήσουν την Εκκλησία.

Συνεπώς ο ρόλος της γυναίκας στην Εκκλησία είναι μεγάλος, και όλοι μας πρέπει να σκεφτούμε το φαινόμενο αυτό. Στη χριστιανική μας διδασκαλία για τον άνθρωπο, μιλώντας θεολογικά, η γυναίκα παρουσιάζεται στο ίδιο ακριβώς μέτρο ως άνθρωπος, όπως και ο άνδρας. Οι δυνατότητες της διακονίας της μέσα στην

ιστορία είναι απεριόριστες. Το γεγονός ότι ο Θεός Λόγος σαρκώθηκε από γυναίκα καταδεικνύει ότι η γυναίκα δεν είναι καθόλου μειωμένη ενώπιον του Θεού.

Εδώ όμως θέλω να εκφράσω το βασικότερο νόημα της ομιλίας μου. Όλα, όσα είπα μέχρι τη στιγμή αυτή, ήταν μόνο εισαγωγικά, για να σταθούμε όλοι σε σαφή πορεία σκέψης. Αν μιλάμε για τη μεγάλη σπουδαιότητα της γυναίκας, τότε και οι ίδιες οι γυναίκες οφείλουν να δικαιώσουν τη σπουδαιότητά τους αυτή να δικαιώσουν τον εαυτό τους σε όλα τα επίπεδα της ζωής της ανθρωπότητας. Το ουσιαστικότερο όμως γι' αυτές έργο, το σπουδαιότερο λειτούργημά τους, είναι η Μητρότητα: «Και εκάλεσεν Αδάμ το όνομα της γυναικός αυτού Ζωή, ότι αυτή μήτηρ πάντων των ζώντων» (Γεν. 3,20). Για να ανυψώσουν την ανθρωπότητα οι γυναίκες, πρέπει να φέρνουν στον κόσμο παιδιά με τον τρόπο που μας διδάσκει ο λόγος του Θεού. Υπάρχουν όμως δύο είδη γεννήσεως το ένα κατά σάρκα, το άλλο κατά πνεύμα. Ο Χριστός είπε στον Νικόδημο: «Το γεγεννημένον εκ της σαρκός σαρξ έστι, και το γεγεννημένον εκ του Πνεύματος πνεύμα έστι. Μη θαυμάσης ότι είπόν σοι, δει υμάς γεννηθήναι Άνωθεν» (Ιωάν. 3,6-7). Επειδή οι γυναίκες της εποχής μας έχασαν την υψηλή αυτή συνείδηση, άρχισαν να γεννούν προπαντός κατά σάρκα. Τα παιδιά μας έγιναν ανίκανα για την πίστη. Συχνά αδυνατούν να πιστέψουν ότι είναι εικόνα του Αιωνίου Θεού. Η μεγαλύτερη αμαρτία στις ημέρες μας έγκειται στο ότι οι άνθρωποι βυθίστηκαν στην απόγνωση και δεν πιστεύουν πια στην Ανάσταση.

Η Πίστη, η ικανότητα για την πίστη, δεν εξαρτάται πρωτίστως από τον βαθμό μορφώσεως του ανθρώπου. Πράγματι παρατηρούμε ότι στην εποχή μας, κατά την οποία διαδίδεται η μόρφωση, η πίστη ελαττώνεται, ενώ θα έπρεπε ουσιαστικά να συμβαίνει το αντίθετο· όσο δηλαδή πλατύτερες γίνονται οι γνώσεις του ανθρώπου, τόσο περισσότερες αφορμές έχει για να αναγνωρίζει τη μεγάλη σοφία της δημιουργίας του κόσμου. Σε τί λοιπόν συνίσταται η ρίζα της απιστίας;

Πριν απ' όλα οφείλουμε να πούμε ότι το θέμα αυτό είναι πρωτίστως έργο των

γονέων, των πατέρων και των μητέρων. Αν οι γονείς φέρονται προς την πράξη της γεννήσεως του νέου ανθρώπου με σοβαρότητα, με τη συνείδηση ότι το γεννώμενο βρέφος μπορεί να είναι αληθινά «υιός ανθρώπου» κατ' εικόνα του Υιού του Ανθρώπου, δηλαδή του Χριστού, τότε προετοιμάζονται για την πράξη αυτή όχι όπως συνήθως γίνεται αυτό. Να ένα υπέροχο παράδειγμα· ο Ζαχαρίας και η Ελισάβετ προσεύχονταν για πολύ καιρό να τους χαρισθεί τέκνο. Βλέπουμε μάλιστα στη συνέχεια ότι ο Ιωάννης, ευρισκόμενος ακόμη στην κοιλιά της μητέρας του, αναγνώρισε την επίσκεψη της μητέρας του Χριστού, σκίρτησε από χαρά και η χαρά του μεταδόθηκε στη μητέρα του. Τότε εκείνη γέμισε με προφητικό Πνεύμα (βλ. Λουκ. 1,40-41). Άλλο παράδειγμα είναι η προφήτιδα Άννα (βλ. Λουκ. 2,36).

Έτσι και τώρα· αν οι πατέρες και οι μητέρες θα γεννούν παιδιά συναισθανόμενοι την άκρα σπουδαιότητα του έργου αυτού, τότε τα παιδιά τους θα γεμίζουν από Πνεύμα Άγιο, ήδη από την κοιλιά της μητέρας- και η πίστη στον Θεό, τον Δημιουργό των πάντων, ως προς τον Πατέρα τους, θα γίνει γι' αυτά φυσική, και καμία επιστήμη δεν θα μπορέσει να κλονίσει την πίστη αυτή, γιατί «το γεννώμενον εκ Πνεύματος πνεύμα έστιν». Η ύπαρξη λοιπόν του Θεού και η εγγύτητά του σε μας είναι για μια τέτοια ψυχή οφθαλμοφανές γεγονός. Και η απιστία των πολυμαθών ή των αμαθών στα μάτια των τέκνων αυτών του Θεού θα είναι απλώς απόδειξη ότι οι άνθρωποι εκείνοι δεν γεννήθηκαν ακόμη Άνωθεν, και ακριβώς εξαιτίας του γεγονότος αυτού δεν πιστεύουν στον Θεό, διότι είναι εξ ολοκλήρου σάρκα, γεννημένοι από σάρκα.

Εκείνο όμως που αποτελεί πραγματικό πρόβλημα για την Εκκλησία, τον προορισμό της, είναι το πώς να πείσει τους ανθρώπους ότι είναι αληθινά τέκνα και θυγατέρες του αιωνίου Πατρός· πως να δείξει στον κόσμο τη δυνατότητα μιας άλλης ζωής, όμοιας προς τη ζωή του ιδίου του Χριστού, ή τη ζωή των προφητών και των αγίων. Η Εκκλησία οφείλει να φέρει στον κόσμο όχι μόνο την πίστη στην ανάσταση, αλλά και τη βεβαιότητα γι' αυτήν. Τότε περιττεύει η απαίτηση για οποιεσδήποτε άλλες ηθικιστικές διδασκαλίες.

Αποσπάσματα από το βιβλίο του Αρχιμ. Σωφρονίου (Σαχάρωφ) «Το Μυστήριο της χριστιανικής ζωής», σ.180-189. Ι. Μ. Τιμίου Προδρόμου - Έσσεξ

Πηγή: iskiriaki.com